

AYT

Türk Dili ve Edebiyatı

Branş Denemeleri

10x24

Lokman KARATAŞ - Hatice İŞILDAK

FON YAYINCILIK

ÖZEL EĞİTİM SANAYİ VE TİC. LTD. ŞTİ.

Kitap Adı

ANTİKOR AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
BRANŞ DENEMELERİ

Kapak Tasarım

AK AJANS

Dizgi

FON ATÖLYE EKİBİ

ISBN

978 - 605 - 321 - 749 - 7

Baskı ve Cilt

ERTEM BASIM Ltd. Şti. / Ankara

Tel : 0 (312) 284 18 14

Fax: 0 (312) 284 31 66

© Bu kitabın her hakkı saklıdır ve Fon Yayıncılık'a aittir. Kitaba ait metin ve sorular, resim ve fotoğraflar kaynak gösterilerek de olsa kullanılamaz. Kitabın hazırlanış yöntemi taklit edilemez.

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler;

Her yıl binlerce öğrencinin sınav başarısına katkı sağladığı için Türkiye'nin eğitim markası olmakta haklı bir ün yapan **Fon Yayıncılık**, gayretlerinize destek sağlamak ve sizi başarıya daha da yaklaştırmak amacıyla şimdi de **Antikor Branş Denemeleri**'yle yanınızda!

Yükseköğretim Kurumları Sınavına hazırlananlar için denemenin önemi büyüktür.

Deneme;

- ✓ Hangi konuda eksisiniz olduğunu fark etmenizi,
- ✓ Farklı sorularla sınavda karşılaşabileceğiniz soru türlerini önceden görmenizi,
- ✓ Kendinizi test ederek, gerçek sınavda süre problemi yaşamamanızı sağlar. Dolayısıyla kaygı durumunuzu ve stresi yönetmeye yardımcı olur.

Tüm bu gereksinimlerinizi dikkate alarak, sizler için binlerce soru arasından titizlikle seçilmiş, ÖSYM tarzında sorularla alanında uzman öğretmenlerimiz tarafından hazırlanan ve **Mobil Video Soru Çözümleri** yapılan **Antikor Branş Denemeleri**'yle mümkün olan potansiyel başarıınızı yakalayabilirsiniz.

"Kaleminiz Güçlü Zihniniz Açık Olsun."

1. Bu testte 24 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. (I) Seyahat yazarı olmak bambaşka bir şeydir. (II) Kâğıt kalem, fotoğraf makinesi, iki göz, iki kulak yeter demeyin? (III) Yazarın, gezdiği yerlere ait ayrıntıları, herkesin tanışma olanağı bulamayacağı kişileri ve hatta bazen başkalarının yaşamak istemeyeceği deneyimleri elindeki deftere ya da zihnine hiç durmadan kaydetmekten etrafındaki güzelliklerin tam anlamıyla tadına varamadığı zamanlar da az değildir. (IV) Ancak yazdıklarıyla başkalarına farklı dünyaları tanıtıyor olmanın sorumluluğu seyahat yazarına yeter de artar bile. (V) Gerçek bir seyahat yazarı için gördüğü yerler, tattığı farklı lezzetler ve kurduğu dostluklar kadar heyecan verici başka bir şey yoktur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede seyahat yazarı olmanın farklılığı dile getirilmiştir.
- B) II. cümlede seyahat yazarına gerekli olacak donanımın bir kısmı sayılmıştır.
- C) III. cümlede "tecrübe" anlamına gelen bir sözcük kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede seyahat yazarının sorumluluğu vurgulanmıştır.
- E) V. cümlede seyahat yazarının amacının altı çizilmiştir.

2. Rollerini; Aliye Rona, Nevin Aypar (İffet), Hulki Günay (Bilal) gibi isimlerin paylaştığı Mahallenin Namusu (İffet) isimli yapıt klasik bir Yeşilçam filmidir. Gemilerde çarkçıbaşılık yapan Mahmut'un dünyalar güzeli kızı İffet, gemide gönlünü kaptırdığı Bilal'e âşık olur; bunu öğrenen mahallenin kötü kadını Melek, belli menfaatler karşılığında fabrikatör Saffet Bey'le İffet'in arasını yapmak ister ve İffet'i, olayları babasına anlatmak tehdidiyle kandırma-ya çalışır. Zaten hasta olan Mahmut Bey, olayı öğrendiğinde kalp krizi geçirir. Filmin sonunda Saffet Bey İffet'i babasından ister, filmin kötü karakteri Melek, ortasında kaldığı bir kavga-da bıçaklanarak hayatını kaybeder. Film, geleneksel anlatılara özgü "iyilerin mükâfatlandırıldığı, kötülerin cezalandırıldığı" bir sonla biter.

Parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi verme amacı güdülmüştür.
- B) Dili ve üslubu, her kesimin anlayacağı şekilde kullanılmıştır.
- C) Süslü ve sanatlı ifadelerle yer verilmemiştir.
- D) Açıklayıcı anlatım tarzı benimsenmiştir.
- E) Okuyucunun bir konu hakkında kanısı değiştirilmeye çalışılmıştır.

3. Geçmiş 20. yüzyılın başlarına dayanan Türk sineması, toplum geçirdiği kültürel ve ekonomik dönüşümlerden etkilenmiş ve yıllar boyu çeşitli arayışlara sahne olmuştur. Yaklaşık 1960-1975 yıllarını kapsadığı kabul edilen "Yeşilçam Sineması", Türk sinemasının kendine özgü niteliklerini oluşturduğu ilk dönem olarak görülebilir. Bu dönemin filmleri farklı nedenlerle eleştirilseler de, Türk sinemasının temelini oluşturan ve bir dönemin kültürel yapısını yansıtan anlatılar olmuşturlardır. Öte yandan Yeşilçam Sineması, yaratıcılıktan ve sanatsal duyarlılıktan yoksun olduğu, estetik ve eleştirel açıdan gelişemediği gerekçesiyle değersiz görülmüştür. Sinema araştırmalarının artmasına paralel olarak Yeşilçam'a bakışın objektifleştiği ve yakın tarihli çalışmalarda dönem sinemasına daha detaylı bakılmaya başlandığı söylenebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir ifadeye yer verilmiştir?

- A) Gereklili teknik bilgi ve teknolojik donanımdan yoksun olanların anlamayacağı birtakım kendine has özellikleri bünyesinde barındırıyordu.
- B) Film, 1960-1975 aralığında çok kısa bir dönemi kapsamasına karşın günümüz problemlerine de ışık tutuyordu.
- C) Sinema araştırmalarına yeterli yeriyi sunmamasına karşın bu şirketin film sektöründe ayrı bir yeri vardı.
- D) Yakın dönem sinemasının gölgesinde kalan senaryolar, sinemamızın bir arpa boyu yol alamamasında en önemli etkenlerdendir.
- E) Sanatsal yönden ve güzellik unsurları açısından olgunluk gösteren filmler artık bizim de sinemamızda boy göstermeye başlamıştı.

4. Muradım nasihat bunda söylemek

Size layık olan onu dinlemek

Sev seni seveni, zay etme emek

Sevenin sözünden geçici olma

Bu dördük için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) "Öğüt" sözcüğünü karşılayan bir kelimeye yer verilmiştir.
- B) Dönemin dil özelliklerine bağlı kalınmıştır.
- C) Didaktik (öğretici) şiir özelliği taşımaktadır.
- D) Ahengi sağlamak için redife başvurulmuştur.
- E) Mübalağa (abartma) sanatı yapılmıştır.

5. İnsanlığın hayal gücü (düş kuvveti) ile eşya ve hadiseleri, evreni I biçimlendirme çabası, yeni bir dünya tasavvuru (hayali) insanlık II kadar eskidir. Önceleri Doğu'da taşlara kazınan, Mısır'daki papirüslere yazılanlardan Hint, Japon, İran, Arap ve Türklere uzanan tarihsel süreçte (vetire, zamansal aralık) hikâyeleştirme III hep var olagelmıştır. Ortaya çıktığı toplumun karakterine IV (âdetlerine) göre destan, masal, efsane, kıssa, hikâye, mesel vb. kıyafetlere büründü (şekil aldı). Adı ve şekli ne olursa olsun V temel amaç insanın hayalinin gerçeği biçimlendirme çabası olarak görülmelidir.
- Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?**
- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde telmih sanatına yer verilmiştir?
- A) Geçmiş günü beyhude yere yâd etme
Bir gelmemiş an için feryat etme
- B) Sensen dün ü gün dilimde zikrim
Gönlümde olan hayal ü fikrim
- C) Ey kör! Bu yer, bu gök, bu yıldızlar, boştur boş
Bırak onu bunu da gönlünü hoş tut hoş
- D) Seyretti havâ üzre denir taht-ı Süleyman
Ol saltanatın yeller eser şimdi yerinde.
- E) Ey gönül ile sana kul olmuşem
Şive ile naz ile ne ihtiyaç

7. I.
Ey tabibi hazıki nazık mizaç
Sen bilürsün hasta gönlüme ilaç
- II.
Lale Devri çocuklarıyız biz, zamanımız geçmiş.
Aşk şarabından kim bilir en son, hangi şanslı içmiş.
- Aşağıdakilerin hangisi farklı edebî dönemlerden alınmış bu şiir parçalarının ortak özelliğidir?**
- A) Tema
B) Dil ve üslup
C) Kafiye düzeni
D) Nazım birimi
E) Ölçü

8. Kum birikmiş dere,de,
Vefâsız yâr nerede?
Geçersin belki dedim,
Bekledim pencerede.
- Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?**
- A) Teşbih sanatından yararlanıldığı
B) 7'li hece ölçüsüyle yazıldığı
C) Lirik şiire örnek olduğu
D) Mani tipi kafiye düzeninde olduğu
E) Redife yer verildiği

9. I. Uyan nişanım uyan.
II. Bizim düşün ne zaman?
III. Samanlık dolu saman.
IV. Eller düşün yapıyor,

Mâni nazım şeklinin biçim ve içerik özellikleri dikkate alınarak bir mâni oluşturulmak istense bu dizelerin sıralaması aşağıdakilerin hangisi olur?

- A) I - II - IV - III
B) I - III - II - IV
C) III - I - IV - II
D) III - II - I - IV
E) IV - II - I - III

11. (I) Geleneksel Türk tiyatrosu içerisinde yer alan türlerden ikisi orta oyunu ve gölge oyunudur. (II) Bu iki oyun yapı bakımından birbirine benzemekle birlikte ikisinin birtakım farklı yönleri de bulunmaktadır. (III) Orta oyunu, seyircilerin ortasında canlı karakterlerle oynanırken gölge oyunu, Hacivat ve Karagöz'ün bir perde üzerine gölgelerinin yansıtılması ile oynanır. (IV) Her iki oyun da önceden hazırlanmış yazılı bir metne göre oynanır. (V) Kahramanların da birbirleri ile benzer özellikler taşıdığı bu iki oyunda Pişekâr Hacivat'ın, Kavuklu Karagöz'ün karşılığıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdakilerden hangisinin bir masalın döşeme bölümünden alındığı söylenebilir?

- A) Az gittik, uz gittik, dere tepe düz gittik.
B) Onlar ermiş muradına, biz çikalım kerevetine.
C) Geldik masala. Masaldır bunun adı. Söylemekle çıkar tadı.
D) Padişah işini göredursun, biz gelelim Keloğlan'a.
E) Sislerin arasından ansızın tek gözlü bir dev belirivermiş.

12. "Hulin" isimli bir dağ vardı. Bu dağdan Tuğla ve Selenge isimli iki nehir çıkardı. Bir gece oradaki bir ağacın üzerine gökten ilâhi bir ışık indi. İki ırmak arasında yaşayan halk bunu dikkatle izlediler. Ağacın gövdesinde şişkinlik oluştu, ilâhi ışık dokuz ay on gün şişkinlik üzerinde durdu. Ağacın gövdesi yanıldı ve içinden beş çocuk görüldü. Bu ülkenin halkı bu çocukları büyüttü. En küçükleri olan Buğu Han büyüünce hükümdar oldu. Ülke zengin, halk mutlu oldu. Çok zaman geçti. Yuluğ Tiğın isimli bir prens hükümdar oldu. Bir gün ağacın gövdesi ansızın yanıldı. İçinden beş küçük çadır, beş küçük odacık halinde meydana çıktı. Her odacığın içinde bir çocuk vardı. Çocukların ağızlarının üstünde asılı birer emzik vardı ve bu mukaddes çocuklara halk ve halkın ileri gelenleri çok büyük saygı gösterdiler.

Göç Destanı'ndan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evrensel yönü ağır basmaktadır.
B) Ulusal öğeler ve motifler içermektedir.
C) Olağanüstü olaylar anlatılmaktadır.
D) Gerçek ve hayalî unsurlar bir arada verilmiştir.
E) Betimlemelerde doğal çevredeki unsurlar kullanılmıştır.